

תוצרת הארץ

«
ההדרים עברו
מהשרון לנגב

עשרה חוקרים ישראלים נשלחו לקליפורניה כדי ללמד את האמריקאים כיצד מגדלים פירות הדר כשלא יורד גשם. השר אריאל: "התשובה לחרם"

חוקר ההדרים במכון הוולקני ערן נווה, שחזר השבוע מקליפורניה. "את מה שאנחנו סבלנו פה במשך שנים עד שישראל החלה להתפיל מים בעצמה, הם עוברים עכשיו וצריכים למצוא לעצמם פתרונות. מטרת הנסיי" עה הייתה כדי להעביר להם את ניסיון המים שלנו, מה מותר ומה אסור, ומה המחיר שזה דורש מהם".

◀ אפשר לגדל תפוזים ללא מים?

"אין כזה דבר פירות הדר בלי מים. עץ יכול לש" רוד ללא מים אבל כדי שהעץ יהיה רווחי הוא חייב לקבל מים. היה באמת פרדוקס משום שהמדינה נתנה לחקלאים מים בכמות נמוכה ממה שהיא בע" צמה המליצה להשקות. אבל בישראל כמו בישראל,

▶ בתחילת השבוע עשו את דרכם חזרה לארץ מק- ליפורניה עשרה חוקרים ישראלים ממכון המחקר של משרד החקלאות, המכון הוולקני. החוקרים הוזמנו על ידי הנציבות של משרד החקלאות האמריקאי למדינת קליפורניה שסובלת בשנים האחרונות מבצורת חמור, רה, כדי ללמד את החקלאים האמריקאים איך לגדל הדרים גם כשלא יורד גשם.

"קליפורניה סובלת מבצורת מתמשכת של כמה שנים וכתוצאה מכך מאגרי המים שלהם התייבשו לחלוטין והחקלאים האמריקאים די נואשים", מספר לישיביעי

ההשקעה תתעצם. אריאל

אלים: פיליפ 90

מתמודדים. נווה

השר אורי אריאל:
בעוד החקלאי הישראלי יודע כבר שנים לגדל פירות וירקות במדבר, החקלאי האמריקאי אובד עצות כשמגיעה בצורת. ולאור שינויי האקלים בעולם הידע הישראלי מנצח

החקלאים מצאו דרך להתמודד.

"כל שנה נעקרים 5% מהשטחים הנטועים שאינם מגיבים מספיק פירות ומוחלפים בזנים חדשים. הש" תילים הצעירים זקוקים למעט מאוד מים ועודפי המים הולכים להשקיית העצים הבוגרים. היום אין בעיית מים בחקלאות בזכות ההתפלה".

גווה מצוין כי בקליפורניה בניגוד לישראל, המים לא מנוהלים בידי המדינה אלא לכל חקלאי יש את הבאר המקומית שלו וכאשר אין מים בבאר לא קיימת עבורו אלטרנטיבה. המגדלים, שהיו משתמשים בכ" מויות אדירות של מים ללא כל אבחנה, זקוקים פתאום לשימוש במים במשורה, שתאפשר בכל זאת לעצים להצמיח מספיק פירות.

אז מאיפה הכול התחיל? בניגוד למה שהיה עד שנות ה-90, אז רוב ההדרים צמחו בשרון, כיום ההתמחות הישראלית בהדרים הינו גידול באקלים מדברי ויבש.

כיום, רוב ההדרים גדלים בנגב הודות להצלחה היש" ראלית לפתח זנים שעמידים לאקלים המדברי. שר החקלאות, אורי אריאל, אומר ל"שביעי" כי "שוב מוכח שישראל היא מרכז ידע וחדשנות עולמי בתחום החקלאות והפסוק "כי מציון תצא תורה" מתרחב בימינו לענפים נוספים. לא רק שמדינות מתפתחות מבקשות מאיתנו סיוע והדרכה, אלא גם מדינות מפותחות ומבוכ" ססות ובראשן ארה"ב. בעוד החקלאי הישראלי יודע כבר שנים לגדל פירות וירקות במדבר, החקלאי האמריקאי אובד עצות כשמגיעה בצורת לקליפורניה. ולאור שינויי האקלים בעולם הידע הישראלי מנצח. ההשקעה של משרד החקלאות בפיתוח המחקר והידע החקלאי תמשך ותתעצם. החקלאים והחקלאות הישראלית יהנו מכך וזו גם תהיה התשובה של מדינת ישראל לאותן מדינות שמנ" סות להחרים אותנו ולסמן תוצרת חקלאית ישראלית". ●